

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE
z dnia 28 sierpnia 2018 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wapienny Las”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614) zarządza się, co następuje.

§ 1. Ustanawia się na 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Wapienny Las”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikacja i ocena istniejących zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków określone zostały w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 3. 1. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

2. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji tych działań przedstawia tabela i mapa stanowiące załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Nadzór nad realizacją zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Szczecinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu podpisania.

p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska
w Szczecinie
Regionalny Konserwator Przyrody

Marcin Siedlecki
28 SIE. 2018

Załącznik nr 1 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wapienny Las”

Identyfikacja i ocena istniejących zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Penetracja rezerwatu związana przyrodniczymi i krajobrazowymi walorami rezerwatu (wydeptywaniem rzadkich i zagrożonych roślin i zaśmiecaniem obiektu) – zagrożenie istniejące zewnętrzne.	„Skanalizowanie” ruchu pieszo – rowerowego w obiekcie po trasie wyznaczonej ścieżki ¹⁾ zaopatrzonej w elementy małej infrastruktury. Oznakowanie granic rezerwatu tablicami urzędowymi i regulaminowymi.
2.	Zakłócenie naturalnych stosunków wodnych w rezerwacie poprzez m.in. obecność w granicach obiektu systemu rurociągów odprowadzających wody z cieków wypływających ze źródeł poza obszar rezerwatu – zagrożenie istniejące wewnętrzne/zewnętrzne.	Legalizacja ujęcia wody (nr 1) zlokalizowanego na granicy wydziałów 644a, c Nadleśnictwa Polanów, demontaż ujęcia wody (nr 2) zlokalizowanego w wydziale 644c. Dostosowanie rodzaju i zakresu prac w otulinie rezerwatu do potrzeb utrzymania optymalnych stosunków wodnych w siedliskach: 7220 źródła wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati*</i> , 9130 żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>), 9150 ciepłolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>), 9160 grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe*, w granicach rezerwatu.
3.	Przekształcenia sukcesyjne na istniejących stanowiskach storczyków w rezerwacie, w szczególności stanowiska buławnika czerwonego <i>Cephalanthera rubra</i> – zagrożenie istniejące wewnętrzne.	Rozpoznanie wszystkich stanowisk buławnika czerwonego w granicach rezerwatu, a następnie odsłanianie ww. stanowisk poprzez mechaniczną wycinę nalotu drzew i krzewów z wyniesieniem biomasy poza ww. stanowiska.

¹⁾ wyznaczonego na mocy odrębnego zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o ochronie przyrody.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wapienny Las”

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Przeciwdziałanie antropopresji (penetracji obiektu) poprzez „skanalizowanie” ruchu edukacyjno – turystycznego w obiekcie.	Budowa ścieżki pieszo - rowerowej zakończonej platformą/wieżą widokową z barierkami (z widokiem na najbardziej okazałe źródłisko) wraz z posadowieniem na jej trasie elementów małej infrastruktury (tablic informacyjnych i kierunkowych, koszy na śmieci i ewentualnie ławek). W ramach prac przygotowanie gruntu i niezbędna wycinka krzewów i nalotu drzew oraz przycinka pojedynczych gałęzi. Do realizacji w przeciągu obowiązywania niniejszych zadań ochronnych. Utrzymanie sprawności technicznej ww. urządzeń i elementów małej infrastruktury (ich konserwacja i ewentualna wymiana) – w zależności od potrzeb. Sprzątanie rezerwatu z zaśmieceń - z częstotliwością zależną od potrzeb.	Wydzielenie 6441 Nadleśnictw a Polanów według Planu urzędzenia lasu na lata 2016-2025.
2.	Oznakowanie granic rezerwatu.	Posadowienie oraz utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) oznakowania rezerwatu, tj. sześciu kompletów tablic regulaminowych i urzędowych, oraz tablic informacyjnych oraz ich ewentualna wymiana. Działanie realizowane na bieżąco – w zależności do potrzeb.	Punktowo przy granicach rezerwatu.
3.	Monitoring siedlisk przyrodniczych oraz występujących w ich obrębie rzadkich i zagrożonych gatunków roślin.	Monitoring siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony w rezerwacie oraz obszarze Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022: 7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati*</i> , 9130 żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>), 9150 ciepłolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>), 9160 grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe* - zgodnie z metodyką zawartą w podręcznikach metodycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 3 -5 lat.	Obszar całego rezerwatu.
4.	Utrzymanie stanowisk buławnika czerwonego <i>Cephalanthera rubra</i> w granicach rezerwatu.	Rozpoznanie wszystkich stanowisk buławnika czerwonego w granicach rezerwatu w przeciągu pierwszych 3 lat (inwentaryzacja 2-letnia) obowiązywania zadań ochronnych, następnie, według potrzeb, odsłanianie ww. stanowisk (przykładowo powierzchni kołowych) poprzez mechaniczną wycinkę i ręczne wyrywanie nalotu drzew i krzewów z wyniesieniem biomasy poza ww. stanowiska.	Obszar całego rezerwatu.

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 oraz art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614). Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymaniu celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Wapienny Las” funkcjonuje na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Wapienny Las” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3344). W celu zachowania przedmiotu ochrony, dla którego rezerwat przyrody został powołany, tj.: kompleksu lasów bukowych, grądowych i łęgowych na podłożu wapiennym wraz z rzadką roślinnością żyznych buczyn storczykowych i licznymi źródłiskami, niezbędne jest przeciwdziałanie niekontrolowanej penetracji rezerwatu związanej jego z przyrodniczymi i krajobrazowymi walorami oraz demontaż sieci rurociągów odprowadzających wody z cieków wypływających ze źródlisk poza obszar rezerwatu bez stosownych uregulowań prawnych. Nie zidentyfikowano obecnie w obiekcie żadnych zagrożeń o statusie „potencjalne”. Ochrona czynna, zmierzająca do eliminacji i ograniczenia ww. zagrożeń, obejmie utworzenie ścieżki pieszo - rowerowej z posadowioną na jej trasie platformą/wieżą widokową z barierkami (z widokiem na najbardziej okazałe źródliśko) wraz elementami małej infrastruktury (tablicami informacyjnymi, koszami na śmieci i ewentualnie ławkami). Ponadto, działania obejmą demontaż rurociągu z ujęcia wody (oznaczonego umownie nr 2), który odprowadzał wody źródliskowe poza obszar rezerwatu.

Równorzędnym działaniem będzie prowadzenie monitoringu siedlisk stanowiących przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022 pokrywającym się częściowo z rezerwatem, tj. 7220 źródliśka wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati**, 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9150 ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe*. Wyniki monitoringu obrazować będą jednocześnie stan zachowania celu ochrony w omawianym rezerwacie.

Projekt zarządzenia został poddany konsultacjom społecznym poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 20 lipca 2018 r., znak: WOPN-ON.6201.12.2018.AR.1, w sprawie możliwości zapoznania się z projektem oraz o możliwości i terminie wnoszenia do niego propozycji i uwag (podano do publicznej wiadomości publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ oraz wywieszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz przesłanie do właściwych miejscowo: Nadleśnictwa Polanów, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, Urzędu Miejskiego w Bobolicach, Urzędu Miejskiego w Polanowie, Starostwa Powiatowego w Koszalinie, PGWPP Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z prośbą o jego wywieszenie na tablicach ogłoszeń do dnia 17 sierpnia 2018 r.). W trakcie konsultacji uwagi i wnioski do treści projektu wniesione zostały przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Polanów w piśmie z dnia 17 sierpnia 2018 r., znak: ZG.7212.6.2016.JD gdzie zawniosowano o uzupełnienie zapisów zadań w zakresie:

- 1) ustalenia zadań ochrony czynnej dla utrzymania stanowiska buławnika czerwonego *Cephalanthera rubra*. Na dzień dzisiejszy miejsce występowania gatunku jest porośnięte w znacznej części podrostem bukowym, który powoduje zacielenie stanowiska – odpowiedź: uwagę uwzględniono poprzez uzupełnienie załącznika nr 1 o zidentyfikowane zagrożenie opisane w lp. 2 oraz działanie ochrony czynnej opisane w lp. 4 załącznika nr 2 do zarządzenia. Ponadto, w ocenie skutków regulacji niniejszego aktu prawnego przewidziano wstępnie na powyższe działanie 12000 zł;
- 2) reintrodukcji obuwika pospolitego *Cypripedium calceolus* na terenie rezerwatu. Zaplanowanie tego działania wynika z faktu, iż Nadleśnictwo Polanów dotarło do materiałów historycznych, w których podawano stanowiska obuwika na tym obiekcie. Ponadto, uwarunkowania siedliskowe rezerwatu wskazują, że istnieje możliwość podjęcia próby odtworzenia tego gatunku na tym terenie – odpowiedź: reintrodukcja ww. gatunku będzie działaniem

wymagającym szczegółowej weryfikacji terenowej oraz zaangażowaniem w działanie jednostki naukowej z odpowiednim zapleczem technicznym. Tak rozbudowane działanie wymaga w pierwszej kolejności aktualnego rozpoznania terenu i ustalenia miejsc, z których okazy ww. gatunku bądź ich nasiona zostaną zebrane. Rozmieszczenie stanowisk obuwika jest w Polsce bardzo nierównomierne (Zbigniew Mirek, Halina Piękoś-Mirkowa, Adam Zajac, Maria Zajac: Flowering plants and pteridophytes of Poland : a checklist. Krytyczna lista roślin naczyniowych Polski, Instytut Botaniki PAN im. Władysława Szafera w Krakowie, 2002). Zdaniem tut. Organu, z uwagi iż działanie to nie wynika ze zidentyfikowanych obecnie zagrożeń dla obiektu, powinno być dopuszczone dopiero na etapie sporządzania planu ochrony rezerwatu (w przeciągu najbliższych 5 lat) bądź na podstawie zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na odstępstwa od zakazów obowiązujących w rezerwacie (zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody) w związku z ochroną przyrody.

Wejście w życie niniejszego zarządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków dla budżetu JST poza ustawowym obowiązkiem sprzątnięcia terenu. Zarządzenie będzie miało wpływ na wydatki budżetu państwa w zasobach Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie. W ciągu 5 lat obowiązywania zarządzenia przewiduje się, iż koszty realizacji działań ochronnych i monitoringu wyniosą około 620000 zł, a ich realizacja odbywać się będzie po uzyskaniu dofinansowania z funduszy zewnętrznych zarówno przez RDOŚ w Szczecinie, jak i Nadleśnictwo Polanów. Akt ten nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw i rozwój regionalny, rynek pracy oraz konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Zapisy niniejszego zarządzenia nie stoją w sprzeczności z prawem Unii Europejskiej.

STARSZY SPECJALISTA
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Agnieszka Raclawska

w/z NACZELNIKA WYDZIAŁU
Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Agnieszka Antoniów

